

Polski Związek Logopedów Zarząd Główny

ul. Raszyńska 8/10, 02-026 Warszawa   zg.pzl@logopeda.org.pl
NIP: 712-25-21-399   REGON: 431198505   Bank PKO SA O/Poznań 58 1240 6524 1111 0010 2451 6922

ZG PZL /IX/ 2022

Warszawa, 08.09.2022 roku

POLSKI ZWIĄZEK LOGOPEDÓW
ZARZĄD GŁÓWNY
02-026 Warszawa, ul. Raszyńska 8/10
NIP 712-25-21-399

Szanowny Pan
Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki

Ministerstwo Edukacji i Nauki
ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa

OPINIA POLSKIEGO ZWIĄZKU LOGOPEDÓW

w sprawie:

- 1) wdrażania standardu zatrudniania specjalistów – logopedów od 01. 09. 2022 roku; oraz
- 2) interpretacji prawa oświatowego z obszaru pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym logopedycznej, a w szczególności:

Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (DZ.U. 2022, poz. 1610)

W związku z informacjami przekazywanymi PZL przez logopedów zatrudnionych w placówkach oświatowych o zmniejszaniu wymiaru ich zatrudnienia w ramach godzin przeznaczonych na pomoc logopedyczną w odniesieniu do roku szkolnego 2021/2022 zwracamy się z prośbą o uwzględnienie stanowiska Polskiego Związku Logopedów.

Stanowisko PZL:

Polski Związek Logopedów apeluje o:

- nieograniczanie wymiaru godzin i zakresu czynności w ramach dotychczasowych etatów logopedów zatrudnionych w placówkach oświatowych;
- utrzymanie dotychczasowego wymiaru zatrudnienia logopedów lub jego zwiększenie przez pracodawców adekwatnie do potrzeb dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych wymagających pomocy logopedycznej;
- modyfikację treści ww. rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Logopedzi zatrudnieni w resorcie oświaty po zatwierdzeniu arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2022/2023 w zwyczajowym terminie do 30. 05. 2022 roku, nie spodziewali się, że z początkiem roku szkolnego pracodawcy będą podejmować próby ograniczania wymiaru godzin dla logopedów. Uprawniało ich do tego przekonanie wynikające z informacji zamieszczanych na stronie internetowej MEiN, cyt.:

„Wdrażanie pierwszego etapu standaryzacji zatrudniania w przedszkolach i szkołach nauczycieli psychologów, pedagogów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i pedagogów specjalnych rozpocznie się od 1 września 2022 r. Standardy określają minimalny wymiar zatrudniania nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach. Wprowadzają je przepisy ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

Należy pamiętać, że jeżeli liczba dzieci lub uczniów nie zmniejszyła się w organie prowadzącym w stosunku do średniej z poprzednich dwóch lat, nie ma możliwości zmniejszania liczby etatów nauczycieli specjalistów.”

(źródło: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wdrazanie-pierwszego-etapu-standaryzacji-zatrudniania-w-przedszkolach-i-szkolach-nauczycieli-psychologow-pedagogow-logopedow-terapeutow-pedagogicznych-i-pedagogow-specjalnych>)

Ponadto:

1. Logopeda jako jedyny specjalista w szkole ma wiedzę wynikającą z programu studiów, która obejmuje oprócz logopedii dziedziny: psychologii, pedagogiki, lingwistyki i nauk medycznych, co skutkuje holistyczną pomocą i wysoką jakością pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom/uczniom z potrzebami specjalnymi.
2. Usprawnianie sprawności językowej w odmianie mówionej i pisanej języka w aspekcie zarówno pragmatycznym, jak i społecznym oraz systemowym, jest zatem wyłączną domeną logopedów.
3. Pomoc logopedyczna jest niezbędna, aby budować u dzieci/uczniów system językowy jako bazę do nabywania umiejętności i wiadomości programowych oraz zdolności funkcjonowania społecznego w grupie rówieśników i dorosłych.
4. Wszystkim niepełnosprawnościom towarzyszą zaburzenia i/lub trudności komunikacyjne, które wymagają rewalidacji czy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
5. Pojęcie pomocy psychologiczno-pedagogicznej obejmuje pomoc logopedyczną.
6. Ograniczanie zatrudniania logopedów kosztem etatów innych specjalistów o kwalifikacjach zdobytych w ramach rocznego kursu kwalifikacyjnego z oligofrenopedagogiki, co umożliwiła ostatnio zaktualizowane rozporządzenie o kwalifikacjach dla nauczycieli, nie poprawi jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

7. Formalne zatrudnienie pedagoga specjalnego po ukończeniu rocznego kursu nie umożliwi realizacji nałożonych na niego ww. Rozporządzeniem zadań bez wyposażenia w narzędzia diagnozy, do której wymagane są osobno certyfikowane uprawnienia oraz wiedza specjalistyczna niezbędna do pracy z dziećmi/uczniemi o potrzebach specjalnych. Zaznaczyć należy, że sprawność językowa w odmianie mówionej i pisanej języka jest kompetencją logopedy.
8. Zapisy ww. Rozporządzenia ograniczają zadania logopedy z zakresu bezpośredniej pracy z dzieckiem/ucznem do prowadzenia zajęć z zakresu **pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wczesnego wspomaganie rozwoju oraz zajęć rewalidacyjno-wychowawczych**, natomiast zadania z zakresu **rewalidacji** przypisują wyłącznie pedagogom specjalnym, co w naszej opinii jest dużym niedopatrzeniem.

Zajęcia rewalidacyjne przysługują dzieciom/uczniom adekwatnie do orzeczonej niepełnosprawności. Trudno uznać, że wyższe kompetencje do prowadzenia rewalidacji dzieci/uczniów np. z afazją lub wadą słuchu, rozszczepem podniebienia ma pedagog specjalny z kwalifikacjami zdobytymi w ramach rocznego kursu niż logopeda lub neurologopeda/surdologopeda z doświadczeniem zawodowym w pracy z dziećmi/uczniemi niepełnosprawnymi. Dotychczasowe regulacje oświatowe umożliwiały pracodawcom elastyczny wybór specjalisty spośród kadry pedagogicznej w celu realizowania godzin dydaktycznych o charakterze rewalidacji. Specjalista prowadził rewalidację, gdy posiadał kwalifikacje adekwatne do orzeczonej niepełnosprawności oraz legitymował się dodatkowymi kompetencjami zawodowymi zdobytymi w ramach doświadczenia i doskonalenia zawodowego, posiadanych certyfikatów np. w zakresie posługiwania się metodami alternatywnej komunikacji (AAC), gdy na przykład takie metody pracy z dzieckiem/ucznem wynikały z orzeczenia o niepełnosprawności.

Powyższe uwagi skłaniają do następujących stwierdzeń:

1. Prosimy o utrzymanie dotychczasowego zatrudnienia logopedów oraz umożliwianie im realizowania zajęć w ramach rewalidacji, a także sukcesywne zwiększanie wymiaru godzin przeznaczonych na pomoc logopedyczną, gdyż dotychczasowe potrzeby w tym obszarze nie są zaspokojone.
2. Jednocześnie popieramy wdrażanie standardu zatrudnienia pedagogów specjalnych w placówkach, w których zatrudnieni są w pełni wykwalifikowani specjaliści uprzednio przeszkoleni do wykonywania zadań nałożonych na nich przez ww. Rozporządzenie oraz wyposażeni w odpowiednie narzędzia diagnostyczne.
3. **Wnioskujemy o modyfikację treści Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2022 poz. 1610) w celu umożliwienia logopedom świadczenia pomocy logopedycznej zgodnie z kompetencjami i adekwatnie do potrzeb dzieci/uczniów z potrzebami specjalnymi.**

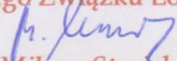
Polski Związek Logopedów deklaruje skierowanie ekspertów w celu wznowienia prac nad modyfikacją przepisów z obszaru pomocy psychologiczno-pedagogicznej na zaproszenie przedstawicieli organów decyzyjnych.

Pragniemy o zwrócić Państwa uwagę na to, iż eksperci PZL współpracowali z Centralną Komisją Egzaminacyjną w ramach prac związanych z dostosowaniem warunków na sprawdzianach i egzaminach szkolnych dla uczniów z afazją oraz z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Warszawie w projektach dotyczących: pomocy dzieciom z mutyzmem wybiórczym oraz „Opracowania instrumentów do prowadzenia diagnozy psychologiczno-pedagogicznej”.

Liczymy na dalszą współpracę w celu podnoszenia jakości pomocy logopedycznej świadczonej w placówkach oświatowych.

Z poważaniem

Przewodnicząca
Polskiego Związku Logopedów

Milena Stasiak

Do wiadomości:

1. Adresat.
2. Kuratoria Oświaty.
3. Związek Zawodowy Rada Poradnictwa.
4. Związek Nauczycielstwa Polskiego.
5. a/a.